

Ті, що вірили

КУПИТИ

Чикаго 1980-х. Париж 2010-х. Життя, сповнені любові й тривоги. Знахідки і втрати, надії й розчарування. І віра в майбутнє, що їх живила.

Коли когось не стає і ти лишаєшся єдиним хранителем пам'яті про цю людину, то просто забути її — це рівноцінно вбивству, хіба ні?

У 1985 році Ель Тішман мав зробити справжній переворот у світі мистецтва, посприявши передачі в дар його галереї унікальної колекції картин 1920-х років. Однак ріст його кар'єри збігається в часі з чорними жнивими епідемії СНІДу, що вирує довкруг. Знайомі помирають один за одним, і після похорону його друга Ніко вірус підбирається дедалі ближче до самого Еля. Врешті поруч із ним лишається тільки молодша сестра Ніко, Фіона.

Тридцять років по тому Фіона приїжджає в Париж на пошуки зниклої доньки. Зупинившись у старого друга, відомого фотографа, який свого часу документував викликану СНІДом кризу в Чикаго, вона врешті має змогу повною мірою осягнути, скількома проявами ця страшна хвороба отруювала їй життя. Дві пов'язані між собою історії проведуть нас через трагедію вісімдесятих в хаос сучасного світу, розповідаючи, як Ель і Фіона намагалися знайти світло посеред пільми.

Попередження: книжка містить ненормативну лексику та опис сцен сексуального характеру.

Чому варто прочитати: Ребекка Маккай майстерно створює масштабне полотно життя гей-спільноти у Чикаго 80-х, де повсякдення переплітається з постійною загрозою — від неприйняття суспільством до хвороби, що повсякчас чигає на кожного. Дві сюжетні лінії, між подіями яких минає майже тридцять років, дають змогу водночас зануритися в давніші реалії і поглянути на них крізь сучасну оптику. У романі гармонійно співіснують як вигадані місця, події та персоналії, так і справжні — музеї, історичні факти, художники, картини й фото, музичні гурти тощо. Комуś це даруватиме затишний ефект упізнавання, когось підштовхне до пошуків додаткової інформації — у будь-якому разі читач матиме об'ємну картину світу, заякорену в реальності.

Цікаві факти: Роман «Ті, що вірили» став фіналістом Пулітцерівської премії, приніс авторці медаль Ендрю Карнегі за досягнення в літературі, а також здобув літературну премію Стоунволл як найкращий художній ЛГБТ-твір 2019

року.

За тридцять кілометрів звідси, за тридцять кілометрів на північ, починався похорон. Єль із Чарлі йшли вгору по Белден. Глянувши на годинник, Єль спитав:

— Як думаєш, у тій церкві геть пусто буде?

— Краще про це не думати, — відповів Чарлі.

Що ближче вони підходили до Річардового дому, то більше друзів помічали. Усі вони прямували туди ж: дехто вбраний, наче на похорон, інші — у джинсах і шкіряних куртках.

У церкві, мабуть, були тільки батьки, друзі батьків та священник. Якщо в котрійсь залі виставили бутерброди, то більша частина піде в смітник.

Єль намацав у кишені брошуру з учорашньої служби й склав з неї щось типу паперової ворожки, як робили його друзі в шкільному автобусі, — іграшки, що передбачає майбутнє («Здобудеш славу» чи «Тебе вб'ють»), якщо відгорнути кутик. Але тут не було чого відгортати, натомість кожен квадрат укривали слова, іноді — догори дригом, що обривалися на складках: «Отець Джордж Г. Вітб», «любий сину, брате, спочивай з», «Усе світле й», «мість квітів пожертвуйт». Певним чином, думав Єль, усі ці фрази стосувалися майбутнього Ніко. Ніко був світлим і красивим. Квіти не мали жодного сенсу.

На цій вулиці всі будинки були високі й багато прикрашені. На кожному ганку досі стояли гарбузи, та лише де-не-де з вирізаними обличчями: переважали декоративні композиції з лагенаріями та різнобарвною кукурудзою. Куті паркани, ворота на завісах. Щойно вони звернули на стежку до Річардового дому (в рядному будинку з благородного коричневого піщанику), Чар-лі прошепотів:

— Інтер'єром займалася його дружина. Коли він був одруженим, у 72-му.

Єль пирснув сміхом у найбільш непідхожу мить - коли про-минав у дверях сумовито усміхненого Річарда. Уявляв його життя в Лінкольн-парку з якоюсь захопленою декоруванням жіночкою. Єль зміг уявити тільки комедію: Річард заштовхує в шафу чоловіка, коли дружина повернулася по забуту сумочку від Шанель.

Опанувавши себе, Єль обернувся до Річарда й сказав:

— У тебе тут дуже гарно.

Хвиля людей, які прийшли після них, занесла Єля й Чарлі у вітальню.

Інтер'єр справді нагадував про 72-й, але радше попереднього століття: дивани, оббиті принтованою тканиною, оксамитові крісла з різьбленими підлокітниками, східні килими. Пірнаючи в натоп, Чарлі стиснув Єлеву руку.

Ніко наполіг, щоб була вечірка: «Якщо мені пощастить стати приви́дом, думаєте, я хочу плакати? Я ж вас переслідуватиму. Якщо ви сидітимете в сльозах, почну кидатися лампами, ясно? Штрикатиму вас кочергою в сраки, і то не по-хорошому». Через пару днів після його смерті вони й не змогли б виконати цього бажання. Та Ніко помер три тижні тому, а родина відклала службу й похорон, щоб його дід, котрого ніхто вже не бачив двадцять років, зміг прилетіти з Гавани. Мати Ніко була дитиною дочки дипломата й кубинського музиканта — нетривкого шлюбу, укладеного ще до Кастро. Тепер цей старий кубинець грав вирішальну роль у плануванні похорону, тоді як партнера Ніко, з яким він був три роки, навіть не покликали в церкву. Єль заборонив собі про це думати, інакше розлютився б, а Ніко цього не хотів би.

Жалоба тривала три тижні, а тепер Річардів дім кипів вимушеною святковістю. Джуліан і Тедді махали Річардові з-за балюстради другого поверху, що йшла колом по його периметру. Над нею був ще один поверх, а над ним, у стелі, — вишукане кругле вікно. Це більше скидалося на церкву, ніж сама церква. Хтось розреготався над вухом Єля. Чарлі сказав:

— Здається, нам треба розважатися, — на леве переконання, британський акцент Чарлі найбільше проявлявся в сарказмі.

— Чекаю, поки під'їдуть танцівники гоу-гоу, — відказав Єль.

Хтось грав на Річардовому піаніно «Fly Me to the Moon».

Чим, бляха, вони всі тут займаються?

Худорлявий чоловік, якого Єль доти не бачив, схопив Чарлі у ведмежі обійми. Певно, немісцевий, може, жив тут і поїхав раніше, ніж Єль приєднався до спільноти. Чарлі спитав: «Яким хрином ти вмудрився помолодіти?», і Єль чекав, що він їх познайомить. Та незнайомиць став

розповідати ще про когось йому невідомого: Чарлі крутився в багатьох колах.

— Ми п'ємо куба-лібре, — сказали Єлеві просто у вухо. Він обернувся, щоб обійняти Фіону, молодшу сестру Ніко, вдихнути лимонний аромат її волосся. — Хіба не смішно?

Ніко пишався своїм кубинським походженням, та якби знав, яким хаосом обернеться приїзд діда, то наклав би вето на куба-лібре. Фіона повідомила їм усім учора ввечері, що не піде на похорон, а прийде сюди, але бачити її, розуміти, що вона дотримала слова, було дивно. Хоча вона й відмовилася від родини так само, як родина колись відмовилася від Ніко, доки він не захворів. Доки, в останні дні його життя, родичі не заявили про своє право на нього, наполігши, щоб він помирав у передмісті, у погано забезпеченій лікарні з красивими шпалерами. Фіонина туш потекла. Туфлі вона скинула, але все одно похитувалась, ніби на підборах. Віддала свою склянку Єлеві — напівповну, з рожевим півмісяцем на краєчку. Торкнулася складки на його верхній губі.

— Досі не вірю, що ти поголився. Тобто тобі гарно. Виглядаєш якимось...

— Гетеросексуальнішим.

Фіону його відповідь насмішила.

— Ой. Ой. Тебе ж не змусили, правда? У Північно-західному? — Фіонине обличчя вмело виразити занепокоєння чи не найкраще з усіх облич, які Єль бачив. Брови зійшлися на переніссі, губи мало не сховалися в рота — він здивувався, як у неї ще лишилися сили на цю емоцію.

— Ні. Я ж відповідаю за розвиток. Доводиться спілкуватися з багатьма старшими випускниками.

— Щоб дали грошей?

— Грошей чи творів мистецтва. Це дивні танці, — Єль пішов на роботу в нову галерею Північно-західного університету, галерею Бригга, того самого тижня, коли Ніко захворів, і досі не розібрався, де його обов'язки починалися й закінчувалися. — Тобто вони знають про Чарлі, мої колеги знають. Усе нормально. Це ж галерея, а не банк.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ